

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

 Наталія КАНЦЕДАЛ

(протокол від «01» вересня 2025 р. №1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

«ІСТОРІЯ ОБЛІКУ ТА ГРОШОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН»

освітньо-професійна програма	«Облік і оподаткування»
спеціальність	D1 Облік і оподаткування
галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
факультету	обліку та фінансів

Полтава
2025/2026 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Історія обліку та грошово-кредитних відносин для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» спеціальності D1 Облік і оподаткування

Мова викладання: державна.

Розробник: Ліпський Роман, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

«01» вересня 2025 року



Роман ЛІПСЬКИЙ

Погоджено гарантом освітньої програми «Облік і оподаткування»

«01» вересня 2025 року



Людмила ЯЛОВЕГА

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Облік і оподаткування» протокол від «01» вересня 2025 року № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності



Тетяна ПРИЙДАК

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	105	105
Кількість кредитів	3,5	3,5
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1 (D100_бд_2025)	1 (D100_бз_2025)
Семестр	1	2
Лекції (годин)	22	4
Практичні (семінарські) (годин)	14	2
Самостійна робота (годин)	69	99
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)		20
Вид семестрового контролю	залік	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про еволюцію бухгалтерського обліку та грошово-кредитних відносин, розвиток економічного мислення, здатності аналізувати історичні передумови сучасних облікових і фінансових процесів.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Відсутні.

4. Компетентності:

- загальні:

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- спеціальні (фахові):

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

5. Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем	знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем
ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств	розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств.
ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності	визначати сутність об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

6. Методи навчання і викладання:

- словесні методи (лекція, пояснення);
- наочні методи (демонстрування);
- практичні методи (робота з навчально-методичною літературою);
- методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, навчальні дискусії);
- методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження);
- інтерактивні методи (дискусії, метод мозкового штурму);
- методи усного контролю (опитування; доповідь);
- мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій); методи письмового контролю (самостійна робота);
- методи самоконтролю (самооцінювання; самоаналіз)..

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація. Узагальнення наукових підходів до вивчення історії бухгалтерського обліку та періодизація за етапами розвитку. Професія «бухгалтер: еволюція та значення від древності до наших днів.

Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу. Зародження обліку у країнах стародавнього Сходу і Античного світу. Облікова культура Давнього Єгипту. Облік у Шумерській та Вавилонській цивілізації. Облікове мистецтво Китаю, Індії, Персії, Іудеї. Розвиток обліку у Давній Греції та Римі.

Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття). Передумови виникнення подвійної бухгалтерії. Розвиток подвійної бухгалтерії в Італії, Іспанії, Франції. Особливості німецької системи рахівництва: процедурний аспект обліку.

Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англomовному світі й країнах Азії. Формування бухгалтерських принципів у Великобританії та США. Сепарація видів обліку за користувачами. Розвиток облікової професії у Японії.

Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку. Історичні аспекти виникнення та розвитку бухгалтерських рахунків. Історичні аспекти розвитку документування.

Історичні аспекти розвитку інвентаризації. Перші згадки про оцінку та калькуляцію у світових бухгалтерських школах. Історичні етапи розвитку категорій «баланс» та «звітність».

Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.).
Зародження обліку в Україні за часів грецьких колоній та ранньофеодальної держави (Київська Русь). Облікова професія в Україні в період литовсько-польської доби. Особливості обліку у Запорізькій Січі та в період козацько-гетьманської держави. Розвиток облікових уявлень в Україні XIX-XX століття.

Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні.
Сучасні напрями та перспективи розвитку науки про облік і її термінології в Україні. Еволюція та особливості розвитку технологій автоматизації обліку

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Кількість годин							
	денна форма (D100 бд 2025)				заочна форма (D100 бз 2025)			
	усього	л	п	с.р.	усього	л	п	с.р.
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	14	2	2	10	15	2	2	11
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу	14	2	2	10	15			15
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)	16	4	2	10	15			15
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англомовному світі й країнах Азії	16	4	2	10	15			15
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку	14	2	2	10	15			15
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	16	4	2	10	15	2		13
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні	15	4	2	9	15			15
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота) (год)					20			20
Всього годин	105	22	14	69	105	4	2	99

8. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені навчальним планом.

Теми практичних занять

Назва теми / Форма семестрового контролю	Кількість годин	
	денна форма (D100 бд 2025)	заочна форма (D100 бз 2025)
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	2	2
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу	2	
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)	2	-
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англомовному світі й країнах Азії	2	-
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку	2	-
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	2	-
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні	2	-
Разом	14	2

Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

9. Теми самостійної роботи

Назва теми / Форма семестрового контролю	Кількість годин	
	денна форма (D100_бд_2025)	заочна форма (D100_бз_2025)
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	10	11
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу	10	15
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива Х-XVII століття)	10	15
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англomовному світі й країнах Азії	10	15
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку	10	15
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (Х-XX ст.)	10	13
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні	9	15
Разом	69	99

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом виконання здобувачами вищої освіти денної форми здобуття освіти завдань самостійної роботи, а здобувачами вищої освіти заочної форми здобуття освіти – індивідуального завдання в позааудиторний час у формі контрольної роботи. Методичні рекомендації з виконання контрольної роботи представлені в КНМЗНД.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем	Опитування. Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи. Контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти. Залік.
ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.	Опитування. Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи. Контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти. Залік.
ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.	Опитування. Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи. Контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти. Залік.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (D100_бд_2025)

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	завдання самостійної роботи	
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	2	-	8	10
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу	2	5	8	15
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)	2	5	8	15
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англomовному світі й країнах Азії	2	5	8	15
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку	2	5	8	15
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	2	5	8	15
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні	2	5	8	15
Разом	14	30	56	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (D100_бз_2025)

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	завдання самостійної роботи	контрольна робота	
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	2	10	11		23
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу			11		11
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)			11		11
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англomовному світі й країнах Азії			11		11
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку			11		11
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	2	-	11		13
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні					
Виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота)				20	20
Разом	4	10	66	20	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Шкала та критерії оцінювання
опитування (D100 бд 2025) (D100 бз 2025)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку неповної або нечіткої відповіді, що свідчить про достатній рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
0	відсутність відповіді, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання
виконання вправ на практичних заняттях (D100 бд 2025)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
3-2	здобувач вищої освіти отримує у випадку достатньої здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку низької здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання
виконання вправ на практичних заняттях (D100 бз 2025)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
10-8	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
6-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку достатньої здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
3-1	здобувач вищої освіти отримує у випадку низької здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання
виконання завдань самостійної роботи (D100_бд_2025)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
8-6	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної та чіткої відповіді на поставлені питання, що свідчить про високий рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
5-3	здобувач вищої освіти отримує у випадку незначних помилок на відповіді на поставлені питання, що свідчить про достатній рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
2-1	здобувач вищої освіти отримує у випадку неповної або нечіткої відповіді на поставлені йому питання, що свідчить про низький рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання
виконання завдань самостійної роботи (D100_бз_2025)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
11-8	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної та чіткої відповіді на поставлені питання, що свідчить про високий рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
7-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку незначних помилок на відповіді на поставлені питання, що свідчить про достатній рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
3-1	здобувач вищої освіти отримує у випадку неповної або нечіткої відповіді на поставлені йому питання, що свідчить про низький рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання*
контрольна робота виконана самостійно (D100_бз_2025)

Бали	Критерії оцінювання
	для одного теоретичного питання** (0-10 балів)
10-9	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про: – високий рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. – повне розуміння місця і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
8-7	Повна відповідь на теоретичне питання, але недостатньо використано нормативні джерела, що свідчить про: – достатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. – базову здатність розуміння місця і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
6-5	Достатня відповідь на теоретичне питання, але використано нормативні джерела, які не актуальні або не відповідають вимогам, що свідчить про: – частковий рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. – мінімальну здатність розуміння місця і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств.
4-3	Недостатньо повна відповідь на теоретичне питання та використано нормативні джерела, які не актуальні або не відповідають вимогам, що свідчить про: – мінімальний рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. – низьку здатність розуміння місця і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
2-1	Неповна відповідь на теоретичне питання та не використано нормативні джерела, що свідчить про: – низький рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. – не здатність розуміння місця і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

* захист контрольної роботи не передбачено

** в контрольній роботі передбачено 2 теоретичних питання

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Персональний комп'ютер (ноутбук), під'єднаний до мережі Internet, мережа Wi-Fi, хмарні додатки Google, веб-браузери, пакет програмних продуктів Microsoft Office, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>).

13. Політика вивчення навчальної дисципліни

- виконання практичних завдань виконуються під час проведення практичних занять; завдання самостійної роботи виконуються упродовж вивчення відповідної теми. Перескладання відповідних видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>);

- здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>). Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

- відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуються положень Статуту Полтавського державного аграрного університету та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf>) зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини;

- на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання та перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Особливості неформальної / інформальної освіти регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprooeformalnuosvitu.pdf>). Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus (<https://prometheus.org.ua>), Coursera (<https://www.coursera.org>), Освітнього порталу Державної служби зайнятості (<https://eosvita.dcz.gov.ua>), Дія. Цифрова освіта (<https://osvita.diiia.gov.ua>), дистанційна платформа громадянської освіти ВУМ онлайн (<https://vumonline.ua/about-project/>), EdEra (<https://ed-era.com/courses/>) та інших. Перелік рекомендованих курсів розміщено на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>) на вкладці навчальної дисципліни «Історія обліку та грошово-кредитних відносин»;

- особливості процедури оскарження результатів оцінювання регламентовані Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>).

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бухгалтерський облік як наука : від основ до наукової картини світу [колективна монографія] / за заг. ред. В. Я. Плаксінка. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. 320 с. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/bitstreams/ede0634c-4caa-4490-a2d0-12cd60830fb6/download>.
2. Городянська Л. В., Нечай Н. М. Історія бухгалтерського обліку : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2014. 27 с. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/192f7fb9-2ae0-4148-ba11-7c34ce5e51f4/download>.
3. Міжнародні стандарти фінансової звітності. від 01.01.2012. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text.
4. Остап'юк М. Я. Історія бухгалтерського обліку : навч. посіб. 2-ге вид. виправ. і доповн. Київ : Знання, 2009. 278 с. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/9399>.
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999. № 996-XIV. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

Допоміжні:

1. Luca Pacioli. Su[m]ma de arithmetica geometria proportioni [et] proportionalita. *Smithsonian Libraries*. URL: <https://library.si.edu/digital-library/book/summadearithmeti00paci>.
2. Ліпський Р. В., Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б. Історичні аспекти розвитку обліку та його вплив на економіку Італії кінця середньовіччя. *European scientific discussions. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference* (April 25-27, 2021) Potere della ragione Editore, Rome, Italy. 2021. Рр. 466 - 471. URL : https://www.researchgate.net/publication/351514548_Istoricni_aspekti_rozvitku_obliku_ta_jogo_vpliv_na_ekonomiku_Italii_kinca_serednoviccca.
3. Ліпський Р. В., Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б. Історичні процеси розвитку обліку в США та їх вплив на провідні компанії країни. *Modern directions of scientific research development: VIII International scientific and practical conference*, Chicago, USA, 26-28 January, 2022. URL : <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2022/01/modern-directions-of-scientific-research-development-26-28.01.22.pdf>.
4. Ліпський Р. В. Становлення і розвиток облікових практик в системі грошово-кредитних відносин. *Ефективна економіка*. 2025. № 3. URL : <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.3.34>.
5. Прийдак Т. Б. та ін. Облік грошових коштів: історичний розвиток, сучасні вітчизняні та зарубіжні підходи, перспективні програмні рішення. *Ефективна економіка*. 2025. № 4. URL : <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.4.91>.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

1. Бухгалтерський інтернет-портал «Ibuhgalter.net» (ТОВ «Видавнича група АС») URL: <https://ibuhgalter.net/>.
2. Інтернет-видання Газета «Все про бухгалтерський облік» URL: <http://vobu.ua/>.
3. Інтелектуальна бухгалтерська система знань «i.factor.ua» (ТОВ «НВП Фактор») URL: <https://i.factor.ua/>.
4. Інформаційний бізнес портал «Бухгалтер24» URL: <https://www.buh24.com.ua/>.
5. Український фінансово-бухгалтерський портал «Дебет-Кредит» URL: <https://dtkr.ua/>.